

A MINI DEBATE ON ARDAAS (PRAYER)

Three articles on Ardaas (Prayer) from three different authors are being presented in the form of "Mini Debate" to draw conclusions about the meanings and effects of Ardaas on the life of a person. Their articles were just formatted as required for the Journal without changing anything else in their articles. The readers are encouraged to analyze all the articles including the Ardaas formulated by the SGPC and send their comments and suggestions on this topic to the editor-in-Chief at the following address for further enriching the understanding about Ardaas by the readers to follow the right approach.

Editor-in-Chief

Dr Harbans Lal explains in his article that in ancient cultures the prayer was usually practiced as a way to ask for specific goals or special favors. Guru Nanak told us that this type of prayer may or may not be effective. Among his followers, there is emphasis to put aside all selfish desires so they can experience communion with God without hindrance from worldly egos.

He further tells that his friend, Manmohan Singh Kohli, tells a personal story of miracles wrought by his prayers, the personal experiences that make a prayer desirable for all circumstances, ages and traditions. In addition, it offers insight on the nature of prayer that will be meaningful for a serious seeker of all religions and philosophies.

"Prayer of my parents for my birth was the first clue given to me for my task in my spiritual life. On their own, they felt unproductive in having a child, which took them to the famous Sikh place of pilgrimage, Gurdwara Sri Panja Sahib, now in Pakistan. They prayed for a child who would advance Guru's mission in his mortal life and their wish was awarded. My second clue came later from their prayer at the same holy place for healing of their first-born child whom the physician had declared doomed to a terminal illness. Besides me, others had similar experiences with prayer at the same shrine."

Dr Lal emphasized that Mr Kohli's experiences with those of others' and those of in my own life are corroborated by many scientific experiments.

Mr Jarnail Singh has made a humble attempt in his article to explain the concept of *Ardaas* with the help of teachings of Sikh Gurus enshrined in the Aad Guru Granth Sahib. His extensive study indicates that *Ardaas* or Prayer is the pivot of a religious way of life. But

unfortunately it is one of the most misunderstood and misused concepts. It has been distorted to such an extent that the way some people say their prayer or *Ardaas* takes them miles away from the true spirit of a religious life.

Prof Devinder Singh Chahal has tried to explain *Ardaas* (Prayer) through scientific and logical explanation of Gurbani and also compared the views of Albert Einstein, A Nobel Laureate, about the prayer, whether it can fulfill the demand or change the circumstance in one's favor.

The *Ardaas* composed by the expert theologians of 1930s and 1940s of **Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee (SGPC), Amritsar** is reproduced here for comparing the theme in it to that of *Ardaas* in the various verses of the AGGS, as follows:

ARDAAS

(Reproduced from the Rehit Maryada of Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee, Amritsar.

ੴ ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ॥

ਸ੍ਰੀ ਭਗੋਤੀ ਜੀ ਸਹਾਇ॥ ਵਾਰ ਸ੍ਰੀ ਭਗੋਤੀ ਜੀ ਕੀ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀ ੧੦॥
ਪ੍ਰਿਥਮ ਭਗੋਤੀ ਸਿਮਰਿ ਕੈ ਗੁਰੂ ਨਾਨਕ ਲਈਂ ਧਿਆਇ॥ ਫਿਰ ਅੰਗਦ
ਗੁਰੂ ਤੇ ਅਮਰਦਾਸੁ ਰਾਮਦਾਸੈ ਹੋਈਂ ਸਹਾਇ॥ ਅਰਜਨ ਹਰਗੋਬਿੰਦ ਨੇ
ਸਿਮਰੈ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਰਾਇ॥ ਸ੍ਰੀ ਹਰਿਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਧਿਆਇਐ ਜਿਸ ਡਿਠੈ ਸਭਿ
ਦੁਖ ਜਾਇ॥ ਤੇਗ ਬਹਾਦਰ ਸਿਮਰਿਐ ਘਰ ਨਉ ਨਿਧਿ ਆਵੈ ਧਾਇ॥ ਸਭ
ਥਾਈ ਹੋਇ ਸਹਾਇ॥ ਦਸਵਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗੋਬਿੰਦ ਸਿੰਘ ਸਾਹਿਬ
ਜੀ! ਸਭ ਥਾਈ ਹੋਇ ਸਹਾਇ॥ ਦਸਾਂ ਪਾਤਸ਼ਾਹੀਆਂ ਦੀ ਜੋਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ
ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਪਾਠ ਦੀਦਾਰ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!

ਪੰਜਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ, ਚੌਹਾਂ ਸਾਹਿਬਜ਼ਾਦਿਆਂ, ਚਾਲੀਆਂ ਮੁਕਤਿਆਂ, ਹਠੀਆਂ

ਜਪੀਆਂ, ਤਪੀਆਂ, ਜਿਹਨਾਂ ਨਾਮ ਜਪਿਆ, ਵੰਡ ਛਕਿਆ, ਦੇਗ ਚਲਾਈ, ਤੇਗ ਵਾਹੀ, ਦੇਖ ਕੇ ਅਣਡਿੱਠ ਕੀਤਾ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਪਿਆਰਿਆਂ, ਸਚਿਆਰਿਆਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ, ਖਾਲਸਾ ਜੀ ! ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!

ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਸਿੰਘਾਂ ਸਿੰਘਣੀਆਂ ਨੇ ਧਰਮ ਹੇਤ ਸੀਸ ਦਿੱਤੇ, ਬੰਦ ਬੰਦ ਕਟਾਏ, ਖੋਪਰੀਆਂ ਲੁਹਾਈਆਂ, ਚਰਖੜੀਆਂ ਤੇ ਚੜੇ, ਆਰਿਆਂ ਨਾਲ ਚਿਰਾਏ ਗਏ, ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਕੁਰਬਾਨੀਆਂ ਕੀਤੀਆਂ, ਧਰਮ ਨਹੀਂ ਹਾਰਿਆ, ਸਿੱਖੀ ਕੇਸਾਂ ਸੁਆਸਾਂ ਨਾਲ ਨਿਬਾਰੀ, ਤਿਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਕਮਾਈ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਖਾਲਸਾ ਜੀ! ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ! ਪੰਜਾਂ ਤਖਤਾਂ, ਸਰਬੱਤ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਦਾ ਧਿਆਨ ਧਰ ਕੇ ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!

ਪ੍ਰਿਥਮੇ ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਕੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਜੀ, ਸਰਬੱਤ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਕੇ ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਚਿਤ ਆਵੇ, ਚਿੱਤ ਆਵਨ ਕਾ ਸਦਕਾ ਸਰਬ ਸੁਖ ਹੋਵੇ। ਜਹਾਂ ਜਹਾਂ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਸਾਹਿਬ, ਤਹਾਂ ਤਹਾਂ ਰਛਿਆ ਰਿਆਇਤ, ਦੇਗ ਤੇਗ ਫਤਹ, ਬਿਰਦ ਕੀ ਪੈਜ, ਪੰਥ ਕੀ ਜੀਤ, ਸ੍ਰੀ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਸਹਾਇ, ਖਾਲਸੇ ਜੀ ਕੇ ਬੋਲ ਬਾਲੇ, ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!

ਸਿੱਖਾਂ ਨੂੰ ਸਿੱਖੀ ਦਾਨ, ਕੇਸ ਦਾਨ, ਰਹਿਤ ਦਾਨ, ਬਿਬੇਕ ਦਾਨ, ਵਿਸਾਹ ਦਾਨ, ਭਰੋਸਾ ਦਾਨ, ਦਾਨਾਂ ਸਿਰ ਦਾਨ, ਨਾਮ ਦਾਨ ਸ੍ਰੀ ਅੰਮ੍ਰਿਤਸਰ ਜੀ ਦੇ ਇਸ਼ਨਾਨ, ਚੌਕੀਆਂ, ਝੰਡੇ, ਬੁੰਗੇ, ਜੁਗੋ ਜੁਗ ਅਟੱਲ, ਧਰਮ ਕਾ ਜੈਕਾਰ, ਬੋਲੋ ਜੀ ਵਾਹਿਗੁਰੂ!!!

ਸਿੱਖਾਂ ਦਾ ਮਨ ਨੀਵਾਂ, ਮਤ ਉੱਚੀ ਮਤ ਦਾ ਰਾਖਾ ਆਪਿ ਵਾਹਿਗੁਰੂ। ਹੇ ਅਕਾਲ ਪੁਰਖ ਆਪਣੇ ਪੰਥ ਦੇ ਸਦਾ ਸਹਾਈ ਦਾਤਾਰ ਜੀਓ! ਸ੍ਰੀ ਨਨਕਾਣਾ ਸਾਹਿਬ ਤੇ ਹੋਰ ਗੁਰਦੁਆਰਿਆਂ ਗੁਰਧਾਮਾਂ ਦੇ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਤੋਂ ਪੰਥ ਨੂੰ ਵਿਛੋੜਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਖੁਲ੍ਹੇ ਦਰਸ਼ਨ ਦੀਦਾਰ ਤੇ ਸੇਵਾ ਸੰਭਾਲ ਦਾ ਦਾਨ ਖਾਲਸਾ ਜੀ ਨੂੰ ਬਖਸ਼ੋ।

ਹੇ ਨਿਮਾਣਿਆਂ ਦੇ ਮਾਣ, ਨਿਤਾਣਿਆਂ ਦੇ ਤਾਣ, ਨਿਓਟਿਆਂ ਦੀ ਓਟ, ਸੱਚੇ ਪਿਤਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ! ਆਪ ਦੇ ਹਜ਼ੂਰ.....ਦੀ ਅਰਦਾਸ ਹੈ ਜੀ।

ਅੱਖਰ ਵਾਧਾ ਘਾਟਾ ਭੁੱਲ ਚੁੱਕ ਮਾਫ ਕਰਨੀ। ਸਰਬੱਤ ਦੇ ਕਾਰਜ ਰਾਸ ਕਰਨੇ ।

ਸੇਈ ਪਿਆਰੇ ਮੇਲ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਮਿਲਿਆ ਤੇਰਾ ਨਾਮ ਚਿਤ ਆਵੇ। ਨਾਨਕ ਨਾਮ ਚੜ੍ਹਦੀ ਕਲਾ, ਤੇਰੇ ਭਾਣੇ ਸਰਬੱਤ ਦਾ ਭਲਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਉਪਰੰਤ ਅਰਦਾਸ ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣ ਵਾਲੀ ਸਾਰੀ ਸੰਗਤ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਅੱਗੇ ਅਦਬ ਨਾਲ ਮੱਥਾ ਟੇਕੇ ਅਤੇ ਫਿਰ ਖੜ੍ਹੇ ਹੋ ਕੇ 'ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕਾ ਖਾਲਸਾ, ਵਾਹਿਗੁਰੂ ਜੀ ਕੀ ਫਤਹਿ' ਬੁਲਾਵੇ। ਉਪ੍ਰੰਤ 'ਸਤਿ ਸ੍ਰੀ ਅਕਾਲ' ਦਾ ਜੈਕਾਰਾ ਗਜਾਇਆ ਜਾਵੇ।

ਅ) ਅਰਦਾਸ ਹੋਣ ਸਮੇਂ ਸੰਗਤ ਚ ਹਾਜ਼ਰ ਸਾਰੇ ਇਸਤਰੀ ਪੁਰਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਖਲੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਸੱਜਣ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਦੀ ਤਾਬਿਆ ਬੈਠਾ ਹੋਵੇ, ਉਹ ਭੀ ਉਠ ਕੇ ਚੌਰ ਕਰੇ।

ੲ) ਅਰਦਾਸ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਦੇ ਸਨਮੁੱਖ ਖੜ੍ਹੇ ਕੇ,

ਹੱਥ ਜੋੜ ਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰੇ। ਜੇ ਸ੍ਰੀ ਗੁਰੂ ਗ੍ਰੰਥ ਸਾਹਿਬ ਜੀ ਮੌਜੂਦ ਨਾ ਹੋਣ ਤਾਂ ਕਿਸੇ ਪਾਸੇ ਮੂੰਹ ਕਰਕੇ ਅਰਦਾਸ ਕਰੇ, ਪ੍ਰਵਾਨ ਹੈ।

ਸ) ਜਦੋਂ ਕੋਈ ਖਾਸ ਅਰਦਾਸ ਕਿਸੇ ਇਕ ਜਾਂ ਵਧੀਕ ਆਦਮੀਆਂ ਵਲੋਂ ਹੋਵੇ, ਤਾਂ ਉਹਨਾਂ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੰਗਤ ਵਿਚ ਬੈਠੇ ਹੋਰਨਾਂ ਦਾ ਉਠਣਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ।

ARDAAS Translated by Kulraj Singh

One absolute Manifest; victory belongeth to the Wondrous Destroyer of darkness. May the might of the All-powerful help!

Ode to his might by the tenth lord.

Having first thought of the Almighty's prowess, let us think of Guru Nanak. Then of Guru Angad, Amardas and Ramdas - may they be our rescuers! Remember, then, Arjan, Harigobind and Harirai. Meditate then on revered Hari Krishan on seeing whom all suffering vanishes. Think then of Teg Bahadar, remembrance of whom brings all nine treasures. He comes to rescue everywhere. Then of the tenth Lord, revered Guru Gobind Singh, who comes to rescue everywhere. The embodiment of the light of all ten sovereign lordships, the Guru Granth - think of the view and reading of it and say, "Waheguru (Wondrous Destroyer of Darkness)".

Meditating on the achievement of the dear and truthful ones, including the five beloved ones, the four sons of the tenth Guru, forty liberated ones, steadfast ones, constant repeaters of the Divine Name, those given to assiduous devotion, those who repeated the Nam, shared their fare with others, ran free kitchen, wielded the sword and everlooked faults and shortcomings, say "Waheguru", O Khalsa.

Meditating on the achievement of the male and female members of the Khalsa who laid down their lives in the cause of Dharma (religion and righteousness), got their bodies dismembered bit by bit, got their skulls sawn off, got mounted on spiked wheels, got their bodies sawn, made sacrifices in the service of the shrines (Gurdwaras), did not betray their faith, sustained their adherence to the Sikh faith with unshorn hair uptill their last breath, say "Wondrous Destroyer of darkness", O Khalsa.

Thinking of the five thrones (seats of religious authority) and all Gurdwaras, say "Wondrous Destroyer of darkness", O Khalsa.

Now it is the prayer of the whole Khalsa, May the conscience of the whole Khalsa be informed by Waheguru, Waheguru, Waheguru and, in consequence of such remembrance, may total well-being obtain. Wherever there are communities of the Khalsa, may there be Divine protection and grace, the ascendance of the supply of needs and of the holy sword, Protection of the tradition of grace, victory of the panth, the succour of the holy sword, ascendance of the Khalsa. Say, O Khalsa, "Wondrous Destroyer of darkness."

Unto the Sikhs the gift of the Sikh faith, the gift of the untrimmed hair, the gift of the discipline of their faith, the gift of sense of discrimination, the gift of trust, the gift of confidence, above all, the gift of meditation on the Divine and bath in Amritsar (holy tank at Amritsar). May hymns-singing missionary parties, the flags, the hostels, abide from age to age. May righteousness reign supreme. Say, "Wondrous Destroyer of darkness."

May the Khalsa be imbued with humility and high wisdom! May Waheguru guard its understanding!

O Immortal Being, eternal helper of Thy panth, benevolent Lord, bestow on the Khalsa the beneficence of unobstructed visit to and free management of Nankana Sahib and other shrines and places of the Guru from which the Panth has been separated.

O Thou, the honour of the humble, the strength of the weak, aid unto those who have none to reply on, True Father, Wondrous Destroyer of darkness, we humbly render to you ..... (Mention here the name of the scriptural composition that has been recited or, in

appropriate terms, the object for which the congregation has been held.) Pardon any impermissible accretions, omissions, errors, mistakes. Fulfil the purposes of all.

Grant us the association of those dear ones, on meeting whom one is reminded of Your name. O Nanak, may the Nam (Holy) be ever in ascendance! in Thy will may the good of all prevail!

- b) On the conclusion of the Ardas, the entire congregation participating in the Ardas should respectfully genuflect before the revered Guru Granth, then stand up and call out, "The Khalsa is of the Wondrous Destroyer of darkness: victory also is His." The Congregation should, thereafter, raise the loud spirited chant of Sat Sri Akal (True is the timeless Being).
- c) While the Ardas is being performed, all men and women in congregation should stand with hands folded. The person in attendance of the Guru Granth should keep aving the whisk standing.
- d) The person who performs the Ardas should stand facing the Guru Granth with hands folded. If the Guru Granth is not there, the performing the Ardas facing any direction is acceptable.
- e) When any special Ardas for and on behalf of one or more persons is offered, it is not necessary for persons in the congregation other than that person or those persons to stand up.

Prof Devinder Singh Chahal, PhD, Editor-in-Chief
4418 Martin-Plouffe, Laval, Quebec,
Canada H7W 5L9.
(E-mail: Sikhism@iuscanada.com)

(Continued from page 21)

B. ALBERT EINSTEIN (1879-1955)

The following excerpts are taken from Albert Einstein - The Human Side, Selected and Edited by Helen Dukas and Banesh Hoffman, Princeton University Press, 1979. Pp 32 – 33.

A child in the sixth grade in a Sunday School in New York City, with the encouragement of her teacher, wrote to Einstein in Princeton on 19 January 1936 asking him whether scientists pray, and if so what they pray for.

Einstein replied as follows on 24 January 1936:

I have tried to respond to your question as simply as I could. Here is my answer. Scientific research is based on the idea that everything that takes place is determined by laws of nature, and therefore this holds for the actions of people. For this reason, a research scientist will hardly

be inclined to believe that events could be influenced by a prayer, i.e. by a wish addressed to a supernatural Being.

Is Einstein not saying the same thing about prayer as said by Guru Nanak about 467 years before him?

REFERENCES

1. AGGS = Aad Guru Granth Sahib. 1983 (reprint). Publishers: Shiromani Gurdwara Parbandhak Committee, Amritsar. (M = Mahla, i.e., succession number of the Sikh Gurus to the House of Nanak, p = Page of the AGGS).
2. Chahal, D. S. 2003. JAP: The Essence of Nanakian Philosophy. Institute for Understanding Sikhism, Laval, Quebec, Canada: and Singh Brothers, Amritsar.